

1938

17-47

22, 23, 28, 29
ВЫЛ ВООН, ЈОРТЈАС!

47

Комму-3
1-26

Став странајасса пролетаријјас, бтувтџј!

СТАЛІНСКӨЈ МУЏІӨД

Леџны: Усва-Вомса ВКП(б) Рајком да Рајсполком
№ 1 (277) | Январ 1-д лун 1938 во | Газет петө тө-лысын 10 №

Атџо раџејтана
СТАЛІН јортлы
шуда, гаџа олџм
лџсџдџмыс!

***

СССР-са граџданалџн
ем уж вылџ право, мџд
ногџн-кџ гарантџрованнџ
уж пџлучитџм вылџ пра-
во.

СССР-са граџданалџн
ем шојчџм вылџ право.

СССР-са граџданалџн
ем материалнџ обесече-
нџе вылџ право пџрыс
дырјі, а сџз-жџ—вџсџгџн
да ужавны верманлун
воштџм случајјас дырјі.

СССР-са граџданалџн
ем образовањџе вылџ
право.

(СССР-са сталінскџ Констџтуцџ-
ја (Основнџ закон) X-глава).

1938 во

Талун мијан, сывтыртны вер-
мытџм, шуда страна вступџ-
тџс вылџ во вылџ. Ленин—Ста-
лін партија вескџдџлџм улын,
раџејтана воџџ да учџтел
Јосџф Вџссариџнович Сталин
вескџдџлџм улын мијан рџ-
џина вылџ во кеџлџ воџс
гырысы-гырыс вермџмјасџн.

1937 во са декабр 12-џд
лунџ—СССР-са Верховнџ Сџ-
ветџ бџрјысан лунџ Сџвет-
скџ Сојузса 170 милљона
ужалыс јџз јешџџ џтыс пет-
кџдџлџсны ассыныс лубовсџ,
ассыныс преданностџ ком-
мунистџческџ партијалы, Сџ-
ветскџ правџтелстволы да
раџејтана учџтел Великџ Ста-
лин јортлы.

...Воыс-воџ, луныс-лунџ
јонмџ мијан рџџина. Стрџитџма
сојасџн вылџ фабрџк-завџдјас.
Ужалџны гырыс комбинатјас,
стрџитџма замечательнџ мет-
ро, леџма експлоатацијаџ
Москва—Волга канал. Јонмџ-
џдџма оборџноспособность ми-
јан рџџиналыс, гранџцајас ло-
ны непристџпнџџџс. Сурсјасџн
ужалџны колхознџ мујас вы-
лын тракторјас, комбајнјас.

Кытчџ он вџџџды быллалыс
азџан социализмыс вермџмсџ.
Пыр вылџжык і вылџжык
кыпџдџчџны да лебалџны гор-
џџ соколјас мијан рџџинаын.
Погранџчыкјас петкџдџлџны
вџвлытџм героизм да предан-
ност. Мијан Краснџ Армија
лој бур техникаа, вылын фџс-

циплџнаа армијаџн, коџјас
медџбџрја вџр каплаџыс гџ-
товџс порјыны сџветскџ рџ-
џинаџс.

Луныс-лунџ соџџ стаха-
новецјаслџн лыдыс, коџјас
петкџдџлџны чџфеса сџветскџ
производство вылын. Бурмџс
уна пџв рабочџјаслџн, кол-
хозџныкјаслџн да сџветскџ ін-
телигенцијалџн материалнџ да
културнџ благосостојанијес.
Кыптџс уждон рабочџјаслџн
і сџветскџ интелигенцијалџн,
соџџ доходыс колхозџныкјас-
лџн. Сојасџн востџма ужалыс
јџзлы дом отдыхајас, курорт-
јас да с. в. Зарнџ шыпасџн
гџџма Сталинскџ Констџту-
цијаџ ужалыс јџз правојас
јылыс. Мијан быџ граџданџн-
лы сетџма право велџдџчџм,
шојчџм да ужалџм вылџ.

Выл во ми встретџтам ыџды
кыпџдлунџн да радлунџн. Ми-
јан воџын сулалџ гырысы-
гырыс могјас, коџјас чџк-
салџны јешџџбураужалџм вылџ,
чџксалџны вылџ вермџмјаслан.

Сџветскџ Сојузса ужалыс
јџз вынџџра. Сџџџ уверџнџџа
вџџџџ аслас аскија лун вы-
лас. Мијан шуда рџџинаса
ужалыс јџзлџн вылџ во са пџ-
џарокјасыс производџтельнџја
ужалџм, вџвлытџм рекордјас,
закџточнџја да културнџја
олџм.

Выл шуда, гаџа воџн, јорт-
јас! Ленин—Сталин знамја
улын, воџџ вылџ вермџмјаслан!

Выл во са пџдарокјас

Выл во кеџлџ пџрџџа оурс кубометра вџр

Конџџбор „Краснџ рыбак“ колхозыс тысачџник
Логџнов Јевџџим Алексејевич кералџс СССР-са Вер-
ховнџ Сџветџ бџрјысан лун кеџлџ 800 кубометра
вџр.

Логџнов јорт ас воџас пуктџс могџн јанвар 1-џд
лун кеџлџ пџрџџны оурс кубометра. Јевџџим Алек-
сејевич та бџрын кџсџџ вклучџтчыны тџвса пурјасџмџ.
Сылџн вемјамыс колхознџ производство вылын ужалџ-
ны ставыс зев бура.

Ф. Істомџн.

Васџлј да Кондратџ Марџушовјас кералџсны 1500 кубометраџн морт вылџ

(КџЖВАГАНЪ ТЕЛЕГРАФ ПЫР)

Кџжва вџрпромхозулыс медбур вџрлеџыс-
тысачџникјас Марџушов Васџлј да Марџушов
Кондратџ декабр 20-џд лун кеџлџ кералџсны-
нџн 1500 кубометраџн морт вылџ.

Прџмервџџ охотџныкјас

Петрун вџктџсџвет паста декабр 16-џд лун кеџ-
лџ пушџнына заготовџтан план тыртџма 147 прџцент
вылџ.

Медбур охотџныкјас Белајев Јеџнџид, Белајев
Феофан, Сметанџн Јеџфџм, Вокујев Михаџл, Канев
Марк, Берџнтџев Иван пушџнына кыјан план тыртџс-
ны соџтџџџн.

Сметанџн.

Пушџнына загото- витан план тырта 110 прџцент вылџ

Ме, Мутнџџ-Матерџк сџкт
сџветуvsа пушџнына загото-
витџм куџа агент Ј. П. Те-
рењтџев кџсџыса пушџнына
заготовџтан план 1938 во са
јанвар 1-џд лун кеџлџ вы-
полытны 110 прџцент вы-
лџ.

Берџнтџев.

Вџрлеџыс тысачџныкјаслџн пџдарок (КџЖВАГАНЪ ТЕЛЕГРАФ ПЫР)

Кџжва вџрпромхоз
улыс вџрлеџыс-тысачџник
Воронков Алексеј де-
кабр 20-џд лун кеџлџ
пџрџџис 1114 кубометра
вџр.

Тажџ-жџџ лун кеџлас
Канев Мефџџџ кералџс
1056 кубометра.

Тысачџныкјас і воџџ вы-
лџ кутасны ужавны та-
џџ-жџџ бура да ассыныс
опытџ переџајтасны му-
кџџ вџрлеџысјаслы.

Воџџ, вылџ вермџмјаслан!

1938-ӘД ВО ПӨРТАМ УЖЛӨН ВЫЛЫН ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТА ВОӨ

Московскөй стахановецяслыг предложенијесө
встретитөма энтузиазмөн

Москвада да Московскөй областса стахановецяслыг предложенијесө— јөз өд ны 1938-ӘД ВОСА ЈАНВАР СТАХАНОВСКӨЙ РЕКОРДЈАЛДЫН СТАЛИНСКӨЙ ТӨЛЫСӨН ДА ТАЈӨН ЗАВОДИТНЫ ВЬЛ ПРОИЗВОДСТВЕННОЈ ВО, УЖЫГ ВЫЛЫН ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТА ВО—ЭНТУЗИАЗМӨН ВСТРЕТИТӨМА СӨВЕТСКӨЙ СТРАНАСА ПРЕДПРИЈАТИЈЕСЫН.

Предложенијес обшуждајтис Москвада Первомајскөй районувса предпrijатijесын 1200 стахановецлөн собрание вылын. Собрание вылын выступајтыг металлургическөй „Серп и молот“ заводсы „700“ прокатной станса бригадир Туртанов јорт аслаг бригада нимсан сетис обязательство— лезны январын сменади не ешажык 400 слиткыс норма серти 270 пыдди. Москвада возымуныг стахановецяслөн чукөстчөмыс пөс поддержка встретитис Сталин нима автозаводса рабочясы пөвсын. Став цехясын вөлины митингяс. Главной конвейерлөн коллектив чукөстис ордысны механосборочной да кузовной цехясөс. Москвада „Красный пролетарий“ заводсы знатной стахановец Царев јорт,

кодi СССР-са Верховной Советын депутат Гудов јорткод ордысөмын установитис рекорд 5793 прөцент вылө лунса нормасө тыртөмөн. Утсөгласөн шуисны суртчыны стахановскөй рекордяслөн сталинскөй төлысө Сталин нима Магнитогорскөй комбинатса металлургяс. Комбинатса мартеновецяс висталөны, мы набн шедөдөм рекорд декабр 4-ӘД ЛУНӨ 5 сурс тонна стал сывдөм январ 1-ој лунсан лоө ужлөн системади.

(ТАСС)

Ного Федор Павлович

Федор Павлович чужлөма 1886-ӘД ВОӨ ТУНДРАЫН. Националност серти— ненец. Сөкыда овсис Ноголы царскөй самодержавие дырји. Томсан лои медасы батракди кулакяслы, мед перыны кынөмпөт да лөсөдны омөлик паскөм. Уна сөкыд уж да кынөм азывлис Федор Павлович көзыд тундраы, кулакяслы ужалигөн, унаыс сјөс нөйтлывлисны да нимтисны „Яранди“.

Сөмын Великөй Октабрскөй Социалистическөй революция мездис Ногодс кулакяс нартитөм улыс.

Кор кутис организујтчыны Уса районын оленсовхоз, секи Ного пырас совхозд i индасы сјөс зев почотной уж вылө—пастухавны. Көрвизөм Ного лыдөбө честа делөдн. Одижн

Федор Павлович кутис төдчыны, возымуныс көрвизөсөн да лоис примөрдн став көрвизысы.

Ного 1932-ӘД ВОСА ВКП(б)-са шленө кандидат. Луныс-лун кыпөдө асыс политическөй төдөмлунсө. Они-нин Ногодс бөрдисны көр стадоса начальникөн, Сылөн бригадыс мунө пыр медвозын.

1937-ӘД ВОЫН Ного бригадалөн кыптис көрлөн журлыдыс 18 прөцентөз, кор оленсовхоз паста көр журлыдыс сөдис сөмын 5 прөцентөз. Совхоз паста воштөма да вердөма зверяслыгырыс көрөс 13 прөцент вылө, а Ного бригадалөн сөмын 4 прөцент вылө.

1938-ӘД ВОӨ Федор Павлович көсјысө ужавны јешцө—на буржыка да не воштыны нөтти көр. Ного

бригадаын быд пастух вылө 400 көр, кор колө норма серти 240 көрдн, но сјөс справитчас тајө уждн.

Бура ужалөмыс Федор Павловичөс унаыс-ын премирујтлысны. Премияяс бөстөм бөрын Ногодн јешцө сөлөмыс өзө буржыка ужалөм вылө.

Важдн-кө Ного ез кывылы книга-газет, радио, кино жылыс, то өни Федор Павлович прөст кадө пыр пукалө велөдчөм вылын, кыпөдө асыс төдөмлунсө. Кывзө радио да частө вјөддывлө кинояс.

Федор Павлович ыжыдыс-ыжыд атөб висталө Великөй Сталин јортлы шуда, гажа олөм лөсөдөмыс, кодi бат мөз төжысө ужалөмыс јөзлыс олөмсө бурмөдөм вөсна.

I. Берентјев.

Вокујев јитчөма
чуждөй јөзкөд

Нөвик селпоын јуралыс Вокујев өнөз ужалис вывти шогмытөма. Сјөс зев частө јуө чуждөй јөзкөд, кыч Истомин Иванкөд, кодi участвуйтис јежыдјас армияын i нөјтавлис советскөй властдор сулалыс јөзөс. Сјөжө Вокујев топыда вөли јитчөма рајфоса вөвлөм јуралыс Берентјевкөд, кодөс неважөн вөтлөма уж вылыс.

Вокујевлөн другыс Истомин Иван воштылыс код јурөн вина доф тырөн вөв, кодөс азысны 2 сутки мысты. Та куза Вокујев некушөм мера ез примит, а миритис. Селпоын колана төвар овлө шоча, Вокујев пөбасысјас вөсна төжысө омөла, јонжыка лубитө пукавны вина бутылка дорын.

Прокуратуралы колө пырыстөм-пыр төдмасын тајө фактјаснас да Вокујевөс кыскыны кыкүтөмө. Мукоднөг тајөс колны оз поз.

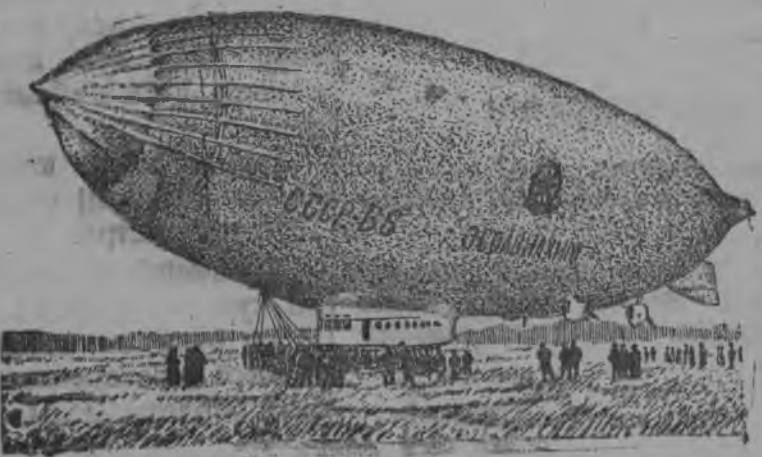
Селпоса шлен.

Тавоса сентябр 29-ӘД ЛУНӨ Московскөй дјиражабелнөй портсан куза лебзөмө петис дјиражабл „СССР—В—6“. дјиражабл борт вылын вөли команда 16 морт составын. Кораблөн командир—Панков јорт.

дјиражабл „СССР—В—6“ пуксывтөг да гор'учөј содтывтөг сынөдын вөли 130 час да 27 минут, 4800 километраа растојание мунөмөн.

Установитөма дјиражаблөн пуксывтөг да сынөдын гор'учөј содтывтөг куза лебзылөмлыс рекорд. дјиражаблөн материалнөй частыс, кодөс вөчөма советскөй заводјасын советскөй материалјасыс, безупречнөја выдөржитис куза лебзылөм.

d. Фавлович фотосрисунк.

дјиражабл „СССР—В—6“ старт вөзвылын.

Испанияса фронтјас вылын.
Фото Сојузфотолби.

Республиканскөй војскајас отр'адлөн важ Сарагосскөй туј куза мунөм (Асыввыв фронт).

ТЕРУЕЛ ДОРЫН ПОБЕДА—РЕСПУБЛИКАНСКӨЙ ВОЈСКАЈАС ВЫЛЫН
КАЧЕСТВОЈАСЛӨН ПЕТКӨДЛАСРеспубликанецјасөн бөстөма
1500 дорыс унжык пленнөјөс

Республиканскөй војскааслөн асыввывса (Арагонскөй) фронтын наступление ознаменујтис блестящөй победади— фашистјаслыс јона укрепитөм опорной пункт—Теруел кар бөстөмөн. Теруел да сјөс кышчалыс став районјасөс бөстөмөн, республиканскөй војскајас орөдисны 16-20 километр вылө фашистскөй клин республиканецјаслөн боевөй линияд.

Централнөй (Мадридскөй) фронтын республиканскөй војскајасөн главнокомандујущөй генерал Миаха францускөй печатса представителјаслыс зајавленіеын төдчөдис, мы „республиканскөй армия победалөн төдчанлуныс оз ограничивајтчы Теруелдс бөстан фактөн. Тајө победаыс петкөдлис, мы мијан војскајас верисны успехөн выдөржитны меда чорыд бојјасөб. Тајө бојјасыс подчеркнитисны республиканскөй армиялыс враглөн армия возын, кодi бөстис гирыс воштөмјас, превосходство. Республиканскөй армия петкөдлис вын, прекраснөй организация да аслаг командованијелыс вылын качествө“.

Бөрја јуөрјас серти, республиканецјас Теруел дорса операция дырји бөстисны 1500 дорыс унжык пленнөјөс, 15 брудје, да с лы-

да пулемјотјас, уна лыда винтовкајас да уна пөлдс војеннөй снаряженіејас. Республиканецјасла дорө вужисны пулемјотчикјаслөн рота да пехоталөн рота, кодјас вөли пырөны мјатежникјаслөн теруелскөй гарнизон составд.

Декабр 23-ӘД ЛУНӨ фашистјас Теруел районин действуйтыг республиканскөй војскајаслөн вескыд фланг вылө вөчис атака, кодөс вөли кокына венөма.

Винтөм локлунын фашистскөй самолөтјас, республиканскөй авиациякөд паныдасөмыс труслөвја уколөнајтчөмөн, бомбардирүтисны участок, көни вөли чукөртөма уна лыда нычубајасөс да челафөс. Шуда случај куза, бомбардировка помыс лоины неыжыд жертвајас.

Теруел бөстөмөн, республиканскөй Испаниялөн героическөй војскајас наступайтөны вөзө. Војскајаслөн моралнөй состојанијес превосходнөй. Бојецјас, 8 лун чөж наступайтөдн јона музөм вылө вјөдтөг, откажитчөны најөс свежөй частјасөн вежөмыс, асланыс пост вылө колччөмөн. Бојјас мунөны Теруелсан 10-20 километр мында рытыввыв-лаынжык.

(ТАСС)

Заметкајас бөрса

Декабр 16-ӘД ЛУНСА „Сталинскөй тујөд“ газетын вөли заметка „Көжва леспромхозлы төдвылө“. Тајө заметка кузаыс леспромхоз јуөртө, мы „Андрюшкино“ вбручастокса деканык Соколовлы сетөма индөд, медем регыдја кадөн бырө-

дис „Андрюшкино“ лесоучастокыс став тырмытөмторјасөб.

Ответств. редактор

пыдди—А. Миајлов.